

MEDAILE ARTIS BOHEMIAE AMICIS PRO SOŇU ČERVENOU

Ministr kultury Jiří Besser předal ve čtvrtek 6. ledna 2011 ve Stavovském divadle operní pěvkyni a herečce Soňě Červené medaili Artis Bohemiae Amicis (Přátelé českého umění). Ocenil tak její dlouhodobé a cílevědomé přispívání k šíření dobrého jména české kultury v tuzemsku i zahraničí.

Slavnostní akt se uskutečnil na jevišti Stavovského divadla po šesté repríze inscenace Věc Makropulos. Hru Karla Čapka se souborem činohry Národního divadla a Soňou Červenou v hlavní roli nastudoval americký režisér a výtvarník Robert Wilson.

„Paní Soňa Červená obětovala kultuře celý život, a přestože jsme o ní dlouhá léta za minulého režimu nesměli slyšet, reprezentovala v zahraničí významným způsobem Českou republiku. Je navíc člověk, který si této ceny bude nesmírně vážit, a já si zase nesmírně vážím toho, že jí můžu jako ministr kultury tuto cenu předat.“

Jiří Besser, ministr kultury ČR

„Pan ministr ocenil paní Soňu za celoživotní šíření dobrého jména české kultury. Já si cením především jejího nezdolného životního optimismu a především její nekompromisní profesionality, která je pro nás – její kolegy – nikoliv „pouhým“ vzorem, ale především vlastní výzvou!“

Michal Dočekal, umělecký šéf činohry Národního divadla

„Národní divadlo zasáhlo třikrát osudově do mého života. Poprvé, když mne v padesátých letech jako třídního nepřítele nesmělo angažovat, a tím mne vyhnalo do emigrace. Po mém putování světem a světovými divadly, když jsem se mohla vrátit, stanula jsem poprvé na jevišti Zlaté kapličky v alegorické postavě Osudu ve stejnojmenné Janáčkově opeře v režii Roberta Wilsona, se kterým jsem na západě pracovala na čtyřech inscenacích. Tato nemá role mi teprve otevřela brány domova. Ted' přišlo třetí osudové zastavení: pro činohru Národního divadla a jejího šéfa Michala Dočekala stvořit Čapkovu třistaletou Emilii Marty v režii mnou uctívaného Roberta Wilsona. Když jsem během zkoušení denně přicházela do Stavovského divadla a z Ovocného trhu viděla ten krásný zadní portál, otevírala těžké dveře, kterými prošli Mozart, Carl Maria von Weber, František Škroup a jiní velcí a úžasní, děkovala jsem Osudu, že takovýmto poznáním uzavírám mé putování kumštem.“

Soňa Červená

Soňa Červená

Narodila se v Praze v rodině Dr. Jiřího Červeného, tvůrce literárního kabaretu Červená sedma. Rodinné prostředí, především otec, mělo výrazný vliv na její umělecké směřování. Soukromě studovala zpěv u Roberta Rosnera a herectví u Lydie Wegenerové.

Na konkurzu získala roli *Káči* v Divotvorném hrnci v Divadle V+W u Nováků, kde potom hrála v letech 1948–51 (i po přenesení inscenace do Karlína). V té době účinkovala i v několika filmech (Poslední mohykán, Únos, Divotvorný klobouk, Písnicka za groš aj.). Toužila ale po opeře, což se jí splnilo v roce 1951, kdy se stala členkou brněnské Janáčkovy opery. Zde získávala rychle cenné zkušenosti pěvecké i jevištní. V roce 1958 nastoupila své první zahraniční angažmá ve Státní opeře v Berlíně. Po čtyřech letech emigrovala do Německé spolkové republiky a působila nejdříve v Městské opeře ve Frankfurtu nad Mohanem. Úspěchy, kterých zde dosahovala v operních rolích klasického repertoáru, jí otevřely dveře do světa – pohostinsky zpívala na operních scénách v Mnichově, Vídní, Londýně, Milánu, San Francisku, Los Angeles, Chicagu, Paříži, Bruselu a dalších a na festivalech v Salcburku, Bayreuthu a Edinburghu. Jejími uměleckými partnery byli Mario del Monaco, Franco Corelli, Renata Tebaldi a další, spolupracovala s dirigenty světových jmen (např. s Herbertem von Karajanem a Rafealem Kubelíkem), s vynikajícími režiséry Walterem Felsensteinem, Wielandem Wagnerem i Davidem Pountneym. Zajímala se soustavně o tvorbu skladatelů dvacátého století a nepřestávala ve světě prosazovat dílo Leoše Janáčka (vystupovala ve významných rolích jeho oper a přeložila do němčiny libreto *Věci Makropulos*).

Je dvojnásobnou nositelkou titulu Komorní pěvkyně (1961 v Berlíně a 1978 ve Frankfurtu n. M.). Následně se rozhodla operní scénu opustit a před nabídkou profesury operního herectví v Tokiu dala přednost činohernímu Divadlu Thalia v Hamburku, kde začala její spolupráce s režisérem Robertem Wilsonem. Podílela se potom také na několika jeho muzikálových inscenacích.

V roce 1989 se vrátila do Prahy a později i na jeviště Národního divadla – v roce 2002 vytvořila pantomimickou roli *Osudu (Fatum)* ve Wilsonově inscenaci Janáčkovy opery *Osud*, v roli vypravěče, nazvané *Historicus*, se představila v roce 2007 v Hanzlíkově opeře *Slzy Alexandra Velikého*, výrazného úspěchu dosáhla v ústřední roli *Nekvasilovy a Březinovy opery Zítřka se bude...* (2008), za herecký výkon v této inscenaci obdržela Cenu A. Radoka 2008. Už před tím, v roce 2004, jí Herecká asociace udělila (jako Zvláštní cenu Kolegia) Cenu Thalie.

Soňa Červená je také autorkou biografických knih *Stýskání zakázáno* (vlastní paměti) a *Můj Václav* (věnovaná dědečkovi Václavu Červenému).

Ocenění Artis Bohemiae Amicis

Medaile Artis Bohemiae Amicis je určena k ocenění dlouhodobé a významné činnosti fyzické osoby, jež cílevědomě přispěla nebo přispívá k šíření dobrého jména české kultury v tuzemsku i v zahraničí, ať již svou vlastní systematickou uměleckou činností nebo mimořádným uměleckým výkonem, sponzorstvím, zprostředkovatelstvím a propagací kulturního dědictví, včetně lidového umění, soudobé umělecké a literární tvorby a umělecké interpretace, uměnovědy a kritiky nebo soudobého českého kulturního dění a jeho dějin obecně. Pokud jde o ocenění právnické osoby, Medaile se uděluje za zásluhy o systematickou prezentaci a poznání materiálního i nemateriálního kulturního dědictví v tuzemsku i v zahraničí nebo o systematickou prezentaci a poznání soudobých děl hudebních, literárních včetně literatury faktu a poezie, dramatických a scénografických, filmových, fotografických, dále děl volného a užitého umění včetně designu, uměleckého i lidového řemesla a děl uměnovědných, jakož i za systematickou prezentaci soudobého českého umění interpretačního.

Seznam oceněných:

<http://www.mkcr.cz/ministerstvo/oceni-artis-bohemiae-amicis/default.htm>

Videotrailer k inscenaci Věc Makropulos lze najít na webu Národního divadla.

KONTAKT PRO MÉDIA:

Tomáš Staněk, public relations činohry,

tel: 224 902 126, mobil: 605 207 249, e-mail: t.stanek@narodni-divadlo.cz

Sledujte profil činohry na sociální síti Facebook.com

GENERÁLNÍ PARTNER
NÁRODNÍHO DIVADLA

KB

PARTNEŘI NÁRODNÍHO DIVADLA

Škoda
SIMPLY CLEVER

AutoCont

PARTNER INSCENACÍ NÁRODNÍHO DIVADLA

MECENÁŠI NÁRODNÍHO DIVADLA

KOLOWRAT KRAKOVŠTÍ

Národní divadlo děkuje JUDr. Dominice Kolowrat-Krakovské,
Maximilianu Kolowrat-Krakovskému a Francesce Kolowrat-Krakovské
za nezištnou a štědrú podporu.

Dr. Dadja Altenburg - Kohl

